

Erivajadusega õppijate koolis õppimise tingimused ja kord

Aluseks haridus- ja teadusministri määrus „Erivajadusega isikute kutseõppeasutuses õppimise tingimused ja kord“.

1. Üldsätted

1.1. Haridusliku erivajadusega õpilane (edaspidi HEV) on isik, kelle erivajadusest tingitud täiendava toe vajadus õpiprotsessis on tuvastatud ning kes vajab õppekavas seatud õpiväljundite saavutamiseks muudatusi või kohandusi õppeajas, õppemethodikas, hindamismethodikas, õppekorralduses, õppematerialides või õppekeskkonnas.

1.2. Õpilase individuaalsuse arvestamiseks koostab kool õpilasele kooli õppekava alusel individuaalse õppekava (edaspidi IÕK). Seejuures peavad IÕK õpiväljundid kattuma kooli õppekavas kirjeldatutega. Individuaalse õppekava kinnitab kooli direktor.

1.3. Erivajadusega õpilane saab õppida IÕK alusel tavaõpperühmas või eraldi õpperühmas, millele rakendatakse vastavat kutseõppe õppekava ja õppekeskkonda.

2. Õpilase erivajadused ja nende tuvastamise alused

2.1. Õpilase erivajaduste väljaselgitamine toimub

2.1.1. kooli vastuvõtul sisseastumisdokumentide ja vastuvõtukomisjonis toimuva vestluse alusel;

2.1.2. individuaalse üleminekuplaani või iseloomustuse põhjal;

2.1.3. õppeprotsessis osalemise, õpitulemuste ning arenguestluste põhjal õpetajate, kursusejuhataja ja tugispetsialisti koostöös;

2.1.4. meditsiinilise või logopeedi väljastatud tõendi või rehabilitatsiooniplaani/arstliku ekspertiisikomisjoni otsuse alusel.

2.2. Tugirühm võib sobiva tugiteenuse, tugimeetme või mõlema samaaegselt rakendamiseks tuvastada järgmisi hariduslikke erivajadusi:

2.2.1. püsivad õpiraskused, mis avalduvad suulise- ja kirjaliku kõne, arutlus- ja meenusoskuste või teabe struktureerimise ja arvutamisoskuse valdkonnas ning mille tuvastamise aluseks on üldjuhul märke asjaomases riiklikus infosüsteemis, selle puudumisel tervishoiutöötaja väljastatud tõend või eripedagoogi või logopeedi dokumenteeritud hindamistulemused või kooli lõputunnistus, rehabilitatsiooniplaan või kooli tugirühma dokumenteeritud otsus;

2.2.2. intellektipuue, mille tuvastamise aluseks on üldjuhul märke asjaomases riiklikus infosüsteemis, selle puudumisel põhikooli lõputunnistus lihtsustatud riikliku õppekava läbimise kohta või rehabilitatsiooniplaan;

2.2.3. emotsionaalsed raskused, käitumiseraskused, mille tuvastamise aluseks on üldjuhul märke asjaomases riiklikus infosüsteemis, selle puudumisel tervishoiutöötaja väljastatud tõend või eripedagoogi dokumenteeritud hindamistulemused, rehabilitatsiooniplaan või kooli tugirühma dokumenteeritud otsus;

2.2.4. nägemispuue, mille tuvastamise aluseks on üldjuhul märke asjaomases riiklikus infosüsteemis, selle puudumisel tervishoiutöötaja väljastatud tõend

- või nägemispuuetega õpilaste kooli lõputunnistus või rehabilitatsiooniplaan;
- 2.2.5. kuulmispuue, mille tuvastamise aluseks on üldjuhul märke asjaomases riiklikus infosüsteemis, selle puudumisel tervishoiutöötaja väljastatud tõend või kuulmispuuetega õpilaste kooli lõputunnistus või rehabilitatsiooniplaan;
- 2.2.6. liikumispuue, mille tuvastamise aluseks on üldjuhul märke asjaomases riiklikus infosüsteemis, selle puudumisel tervishoiutöötaja väljastatud tõend või rehabilitatsiooniplaan;
- 2.2.7. terviseseisund, mille tuvastamise aluseks on tervishoiutöötaja väljastatud tõend;
- 2.2.8. õpingute alustamiseks ebapiisav eesti keele oskus, mille tuvastamise aluseks on põhi- või keskhariduse omandamist tõendav dokument või kooli tugirühma otsus.
3. Õpilase erivajadustest lähtuva õppe korraldamine
- 3.1. Kool loob erivajadusega õpilasele tingimused kutseõppeks ja eeldused tööturule sisenemiseks, arvestades ressursside piisavust, õppekorralduse optimaalsust ning võimaluste piires õpilase soove ja erivajaduse spetsiifikat;
- 3.2. Kursusejuhataja ja/või õpetaja jälgib õpilaste toimetulekut õppesituatsioonis ja on õpilase esmane abistaja ning tema erivajaduse märkaja.
- 3.3. Erivajadustega õpilaste õppega seonduvat valdkonda korraldab koolis tugispetsialist, kes tegeleb õpilase erivajaduse tuvastamise, tema kompetentside ja vajaduste hindamise, vajalike tugimeetmete määramise, nende rakendamise ja tulemuslikkuse jälgimisega ning vastutab valdkonna dokumentatsiooni asjakohasuse eest.
- 3.4. Erivajadusega õpilase individuaalsuse arvestamiseks võib teha muudatusi või kohandusi õppeajas, õppesisus, õppemethodikas, hindamises, õppekorralduses ja õppekeskkonnas, seejuures peavad õpiväljundid kattuma kooli õppekavas kirjeldatutega.
4. Tugiteenuste ja –meetmete rakendamine
- 4.1. Kool koostöös kooli pidajaga tagab erivajadusega õpilasele tugiteenuste kättesaadavuse ning rakendab vajadusel tema toetamiseks järgmisi hariduslikke tugimeetmeid:
- 4.1.1. individuaalse õppekava koostamine ja rakendamine;
- 4.1.2. individuaalse üleminekuplaani koostamine;
- 4.1.3. õpe väikerühmas suurusega 4–12 õpilast;
- 4.1.4. mõõdukas või põhjalik pedagoogiline sekkumine;
- 4.1.5. täiendav eesti keele õpe õpilastele, kes pole suutelised õpet alustama eesti keeles.
- 4.2. Tugirühma otsusega määratud tugimeede, selle rakendusplaan ning tugimeetme rakendamise lõpetamise tingimused kooskõlastatakse õpilase ja vajadusel tema seadusliku esindajaga ning kinnitatakse direktori käskkirjaga.
- 4.3. Direktori käskkiri tugimeetme määramiseks on alus Eesti Hariduse Infosüsteemi (edaspidi EHIS) vastava märke tegemiseks ning tugirühma otsus tugimeetme rakendamise lõpetamiseks on alus märke eemaldamiseks EHISest.
5. Õpilase arengu analüüs
- 5.1. HEV õpilase arengu toetamiseks viib

- 5.1.1. kursusejuhendaja vähemalt kaks korda aastas läbi arenguvestlusi.
- 5.1.2. tugispetsialist läbi regulaarseid vestlusi.
- 5.2. Individuaalse arengu jälgimiseks avab kursusejuhendaja õpilase arengumapi, kuhu kogutakse andmed õpilase käitumise, õppetöö- ja rakendavate meetmete tulemustest.
- 5.3. Kursusejuhendajal, õpilasel ja/või õpilase esindajal on õigus esitada kirjalik taotlus individuaalse õppekorralduse katkestamiseks, esitades sellesisulise avalduse direktorile.
- 5.4. Lähtuvalt õppetulemuste regulaarsest analüüsist kavandab tugispetsialist koos kursusejuhendajaga järgmisi tegevusi:
  - 5.4.1. tugiteenuste lõpetamine;
  - 5.4.2. tugiteenuse jätkamine samal või tõhustatud viisil;
  - 5.4.3. täiendavate uuringute tegemine;
  - 5.4.4. tugiteenuste vahetamine või muu teenuse lisamine;
  - 5.4.5. ettepanek erialaspetsialisti juurde suunamiseks;
  - 5.4.6. täiendav õppetöö.
6. Rakendamine
  - 6.1. Kord jõustub 01.09.2019.

Kinnitatud nõukogu 30.09.2019 otsusega 1.3.